

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a Mgr. Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobkyně: **P. T. T.**, zastoupená Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 21. 6. 2017, č. j. 30 A 144/2016 – 50, o návrhu žalobkyně na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 10. 5. 2016, č. j. OAM-32208-24/DP-2015, byla žádost žalobkyně o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem podnikání zamítnuta podle § 44a odst. 3 ve spojení s § 35 odst. 3 a § 37 odst. 1 písm. b) a podle § 44a odst. 3 ve spojení s § 35 odst. 3 a § 37 odst. 2 písm. b) s odkazem na § 56 odst. 1 písm. j) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Žalobkyně podala proti rozhodnutí správního orgánu 1. stupně odvolání, na jehož základě žalovaná rozhodnutím ze dne 28. 7. 2016, č. j. MV-93694-7/SO-2016, změnila rozhodnutí správního orgánu prvního stupně tak, že se žádost zamítá a platnost povolení k dlouhodobému pobytu se dle § 44a odst. 3 ve spojení s § 35 odst. 3 a § 37 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců neprodlužuje, neboť žalobkyně neplní účel povoleného dlouhodobého pobytu.

[2] Žalobkyně následně podala žalobu proti rozhodnutí žalované u Krajského soudu v Plzni, který ji rozsudkem ze dne 21. 6. 2017, č. j. 30 A 144/2016 – 50, zamítl.

[3] Žalobkyně (stěžovatelka) poté podala proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost spolu s návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 odst. 1 s. ř. s.

[4] Návrh na přiznání odkladného účinku stěžovatelka odůvodňovala tím, že by jinak utrpěla nenahraditelnou újmu, neboť má na území České republiky vytvořeno silné rodinné a společenské zázemí, naopak přiznáním odkladného účinku nemůže vzniknout újma jiným osobám. Stěžovatelka dále poukázala na judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které může být pro výkon práva stěžovatele na spravedlivý proces nezbytné, aby mohl zůstat na území České republiky po dobu řízení o kasační stížnosti. K právu na spravedlivý proces totiž mimo jiné

náleží i právo vystupovat v tomto řízení osobně, být v kontaktu se svým zástupcem a udělovat mu pokyny. Stěžovatelka proto žádala, aby Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek, a nebylo tak porušeno její právo na spravedlivý proces. Dále uvedla, že ačkoliv by byla nucena vycestovat z České republiky až na základě správního vyhoštění, dle judikatury Nejvyššího správního soudu nelze po cizinci požadovat, aby předešel újmě spojené s právními účinky napadeného rozhodnutí tím, že bude vědomě porušovat zákon nelegálním pobytem.

[5] Žalovaná dle svého vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku považovala tvrzení stěžovatelky za nedůvodná, neboť tvrzená újma stěžovatelce v předmětném řízení nemůže vzniknout. Takovou újmu by stěžovatelka mohla utrpět až na základě správního vyhoštění, které může být sice důsledkem zamítnutí žádosti o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, nicméně je o něm rozhodováno v samostatném správním řízení, ve kterém je zaručeno zkoumání situace stěžovatelky z hlediska nepřiměřeného zásahu do jejího soukromého nebo rodinného života, a stěžovatelka má možnost podat proti případnému správnímu vyhoštění žalobu, jež má ze zákona odkladný účinek. Existují tudíž právní instituty, jimiž se stěžovatelka může domáhat posouzení své situace a odkladného účinku. Pokud jde o právo na soudní ochranu, dle žalované ve prospěch stěžovatelky svědčí řádné zastoupení advokátem. Náležitá ochrana jejích práv je tedy zaručena. Na závěr žalovaná odkázala na nález Ústavního soudu ze dne 24. 4. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 23/11, ve kterém Ústavní soud pro případ neudělení víza cizinci konstatoval, že do soukromého a rodinného života může fakticky zasáhnout až rozhodnutí bezprostředně vedoucí k nucenému opuštění země, které teprve sociální vazby přetne, a samotné neudělení víza tento efekt nemá.

[6] Podle § 107 odst. 1 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přitom se užije přiměřeně § 73 odst. 2 s. ř. s., podle kterého lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[7] Je třeba zdůraznit, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je mimořádným institutem, kterým Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není případně jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

[8] Po zhodnocení důvodů uvedených stěžovatelkou a okolností projednávané věci dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou v daném případě splněny.

[9] Nejvyšší správní soud vycházel zejména z předpokladu, že nedojde-li k odkladu právních účinků rozsudku Krajského soudu v Plzni, jímž byla zamítnuta žaloba proti rozhodnutí žalované, do doby rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti, bude stěžovatelka v důsledku právních účinků pravomocných a vykonatelných rozhodnutí správních orgánů nucena opustit území České republiky, a to ještě před rozhodnutím o kasační stížnosti.

[10] Podstatné přitom je, že pro řádný výkon ústavního práva stěžovatelky na spravedlivý proces je třeba, aby mohla setrvat na území České republiky do skončení řízení o kasační

pokračování

stížnosti. Byť je stěžovatelka v tomto řízení v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupena advokátem, náleží k právu na spravedlivý proces i právo účastníka vystupovat v tomto řízení osobně, být v kontaktu se svým zástupcem, udělovat mu pokyny pro výkon zastoupení, poskytovat mu potřebnou součinnost atd. Nejvyšší správní soud proto shledává především možnou újmu na výkonu práva stěžovatelky na spravedlivý proces v důsledku nuceného opuštění České republiky před rozhodnutím Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti.

[11] Je sice pravdou, že k bezprostřednímu opuštění území České republiky by mohla být stěžovatelka donucena až v souvislosti s rozhodnutím o jejím správním vyhoštění, nicméně tato skutečnost nemůže být podle názoru Nejvyššího správního soudu důvodem k zamítnutí návrhu na přiznání odkladného účinku. Jen stěžít lze předpokládat, že stěžovatelka má předejít případné zmiňované újmě tím, že bude vědomě porušovat zákon nelegálním pobytem na území České republiky a vystavovat se riziku, že jí bude uděleno správní vyhoštění, s nímž je navíc vždy spojen zákaz pobytu na území členských států Evropské unie na určitou dobu. V daném případě lze tedy nalézt příčinnou souvislost mezi právními účinky žalobou napadeného rozhodnutí a možným vznikem újmy na straně stěžovatelky.

[12] Nejvyšší správní soud posoudil návrh na přiznání odkladného účinku i z hlediska zbývajících podmínek stanovených v § 73 odst. 2 s. ř. s., přičemž neshledal, že by se přiznání odkladného účinku kasační stížnosti do doby rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o věci samé jakkoli negativně dotklo jiných osob, a rovněž podmínku, podle níž přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem, má soud za splněnou. K otázce možného rozporu s důležitým veřejným zájmem se Nejvyšší správní soud již vyjádřil v usnesení ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014 – 25, když dospěl k závěru, že „[p]okud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je opět nutné poměřit na jedné straně újmu brozící stěžovateli v případě nepřiznání odkladného účinku, a na straně druhé důležité zájmy společnosti. Pro zamítnutí návrhu přitom nepostačuje pouze existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného výkladu § 73 odst. 2 s. ř. s. Toto ustanovení nutno vykládat ústavně konformním způsobem, a proto je třeba za pomoci testu proporcionality vážít intenzitu brozícího zásahu do základního práva svědčícího žalobci s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 – 131, č. 1698/2008 Sb. NSS)“⁴. V daném případě stojí proti podstatné újmě, která hrozí stěžovatelce, riziko narušení veřejného zájmu jen mírné intenzity v podobě jejího dalšího setrvání na území do doby rozhodnutí Nejvyššího správního soudu. Ostatně krajský soud žalobě taktéž přiznal odkladný účinek z týchž důvodů.

[13] Vzhledem k tomu, že soud shledal veškeré podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, nepovažoval již za nutné zabývat se dalšími možnými důvody vzniku újmy, které uváděla stěžovatelka.

[14] Z uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud podle § 107 odst. 1 ve spojení s § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s. přiznal kasační stížnosti odkladný účinek. Vzhledem k tomu, že krajský soud žalobě stěžovatelky přiznal odkladný účinek v usnesení ze dne 27. 9. 2016, č. j. 30 A 144/2016 - 26, postačí v daném případě, že se přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti pozastavují až do skončení řízení o kasační stížnosti právní účinky přezkoumávaného rozsudku tohoto soudu, neboť tím se fakticky dočasně obnovuje účinek usnesení krajského soudu o odkladném účinku žaloby proti rozhodnutí žalované.

[15] Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti přitom Nejvyšší správní soud nijak nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 24. srpna 2017

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu